

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Director: Vasile TODI

Redactor-șef: Ștefan TARJOC

Un document rar

Scrisoare a unui tată adevărat

„Șă trăiești Mimilică dragă, și să fii bună, - să fii bună pentru ca să poți fi fericită. Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că cei răi nu pot fi iubiți, și-al doilea,...al doilea...de! norocul și celelalte "pere mălaiețe", care se aseamănă cu el vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări, asupra cărora n-ai nici o stăpânire și nici o putere, pe când fericirea, adevărata fericire în tine răsare și-n tine-nfloreste și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea asta este operă de fiecare

clipă, - când pierzi răbdarea, împrăștii tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. Și de aceea vezi așa de putini oameni fericiți... Ațâți câți merită.

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără de măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți, ori asupra unei fapte urâte; dacă, în sfârșit, ne-am examina mai des și mai cu nepărtinire (lesne-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi partea aceea de prostie fudulă, de răutate și

„Poate că nimic, nimic nu ne dă un asemenea chef de viață cum ne dă conștientizarea ideii că moartea încă nu ne-a luat. Din această perspectivă, mai au rost lașitățile, ticăloșiile, minciunile?”

Adrian Păunescu

de necinste murdară, din care se îngrășă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură. Se știe că durerea e un minunat sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora.

(continuare în pag. a 2-a)

Umblăm cu înfrigurare să scoatem la iveală adevărul cu privire la atâtea din momentele dureroase ale trecutului mai apropiat sau mai îndepărtat. Chiar dacă unii ar spune că nu aceasta e nevoia noastră cea mai stringentă la ora actuală, totuși, pentru normalizarea situației din societatea noastră e nevoie s-o așezăm pe temeiurile sănatoase ale adevărului. Nu poți clădi nimic pe minciună, înșelătorie și nedreptate. Adevărul trebuie să stea la baza întregii noastre vieți. Dacă ne gândim bine, vom ajunge la concluzia că pe adevăr se întemeiază însăși existența noastră sub toate aspectele ei. De la Sfântul Apostol Pavel a rămas un îndemn vrednic de amintit: „...să prăznuim nu cu aluatul vechi, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimile curăției și ale adevărului”. Iată un cuvânt plin de înțelepciune pe care e necesar să ni-l reamintim mereu, străduindu-ne să facem tot ceea ce ne stă în putință pentru ca adevărul să biruie oricând și pretutindeni.

✝ NICOLAE Mitropolitul Banatului

Poezie adevărată

UNDE SUNT CEI CARE NU MAI SUNT ?

Întrebat-am vântul, zburătorul
Bidiviu pe care-aleargă norul
Către-albastre margini de pământ:
Unde sunt cei care nu mai sunt?
Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a vântul: Aripile lor
Mă doboară nevăzute-n zbor.

Întrebat-am luminata ciocîrlie.
Candelă ce leagăna-n tările
Undelemnul cîntecului sfânt:
Unde sunt cei care nu mai sunt?
Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a ciocîrlia: S-au ascuns
În lumina celui nepătruns.

Întrebat-am bufnița cu ochiul sferic,
Oarba care vede-n întuneric
Tainele neprinse de cuvânt:
Unde sunt cei care nu mai sunt?
Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a bufnița: Când va cădea
Marele-ntuneric, veți vedea.

Nichifor CRAINIC

ROMÂNIA LA FAȚA LOCULUI

Am mai fost în România de când Ceaușescu a murit împușcat. M-am dus luna trecută special ca să nu se creadă că sunt supărat pe români pentru că l-au omorât pe Ceaușescu.

Eram și foarte curios să revăd România, căci mi s-a spus că s-au petrecut acolo schimbări extraordinare. De exemplu, că acolo se găsesc de toate. Nu mi-a venit a crede fiindcă nicăieri în lume nu se găsesc chiar de toate. În Israel nu avem apă și aer, în Elveția nu se găsesc arabi, în Polonia nu se găsesc evrei. Cum se face că face România excepție?

Înainte de plecare am fost sfătuit să nu iau un taxi de la aeroportul Otopeni la hotel fiindcă, cică, șoferii de taxiuri din București sunt o mafie care te jupoaie și ei te duc, ca și șoferii israelieni, unde vor ei nu unde ai tu treabă.

Am fost acostat de un șofer particular care s-a oferit să mă ducă

unde vreau eu. Când m-am uitat mai bine la șofer, l-am recunoscut: era fostul meu profesor de istorie. Mi s-a plâns că pensia nu-i ajunge și de aceea face transporturi. Mi s-a făcut milă de

dom'profesor, dar lui de ce nu i-a fost milă de mine în 1950 și m-a trântit la examen? I-am dat un dolar. Ehei, dacă nu m-ar fi picat la examen, i-aș fi dat peste doi dolari...

Peste tot unde m-am dus am fost rugat să sponsorizez. Chiar la sosirea la Otopeni am fost întrebat dacă n-aș vrea să sponsorizez aeroportul. Eu le-am spus tuturor că mă confundă, că nu am bani, sunt un simplu lefegiu undeva în Orient. Dar mi se răspundea: Ei, lasă modestia! Mai ai dumneata bani să sponsorizezi două, trei institute ale Academiei Române!

Impresia mea este că toți vor să vândă tot. Directorul hotelului din București, unde am stat, mi-a bătut la ușă dis-de-dimineață și m-a întrebat dacă nu vreau să cumpăr hotelul. La Felix, în timp ce mă scaldam în apa sulfuroasă, directorul stabilimentului m-a întrebat:

- Vă simțiți bine? N-ați vrea să cumpărați băile? Vi le dăm ieftin, la preț de pierdere, numai să scăpăm de ele.

I. SCHECHTER (ISRAEL)

(continuare în pag. a 2-a)

ANUL XIII
Nr. 9 (163)

SEPTEMBRIE
RĂPCIUNE

ADRESA INTERNET
http://www.magazinmr.uv.ro
e-mail: magazinmr@yahoo.com

ISSN:
1453-2700

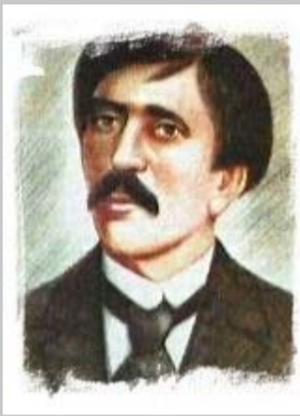
2007

Scrisoare... (urmare din pag. 1)

Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi și asta. Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să te observi să-ți faci singură muștrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și suflet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșertăciunea te îndeamnă să strigi: "Uitați-vă la mine"! Dar mai ales așa vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău aceasta: Să nu faci nici o faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești. Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire mai deplină, ca o conștiință curată.

Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegi mai bine. Să de-a Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi.

Te îmbrățișează cu drag.
Al. Vlahuță
Când ai împlinit șaptesprezece ani."

ROMÂNIA LA FAȚA LOCULUI

(urmare din pag. 1)

Mi s-a mai propus să cumpăr nămolul de la Eforie, peștii din Balta Brăilei, copacii din pădurile Maramureșului. Aveam în program o vizită la mănăstirile din Moldova, dar am renunțat. M-am temut că mi le vor băga cu de-a sila în buzunar.

E frig. Acesta este specificul iernii în România: e frig. Românii nu sunt organizați ca noi, să se poată duce la mare, să facă plajă, în decembrie. Dar ei exagerază cu frigul atât de mult, încât și apa caldă e rece.

Am făcut duș cu puloverul pe mine, dar nu a fost de ajuns. De aceea, după ce mă săpuneam, intram în cadă cu paltonul îmblănit, cu bocancii și căciula brumărie.

Cel mai mult s-a schimbat în România limba română. Uneori nu înțelegeam ce se vorbește și mi se părea că avionul meu a aterizat din eroare în Cecenia.

Tot timpul se vorbește despre „partenariat”. Am întrebat ce-i aia și singura explicație a fost: Păi, dacă ai, dom'le partenariat, n-ai treabă, dom'le!

Cineva mi-a spus cu toată sinceritatea că „mediatizarea are un impact paradoxal disinformațional”. I-am apreciat sinceritatea, dar aș fi preferat să fie mai puțin sincer însă mai clar.

La hotel, când am vrut să-mi fac o cafea, camerista mi-a spus: „Vă procur imediat un termoplonjor”. Am căutat termoplonjorul în dicționar și nu era. Niciodată până atunci nu mi-am făcut o cafea cu dicționarul. Când a apărut camerista, am înțeles. Termoplonjorul era la ei încălzitorul electric care se introduce (care plonjează) în ceașca de cafea.

Să fi știut ce mă așteaptă, mi-aș fi angajat un traducător.

M-am încurcat cu milioanele de lei. Când faci plata la un restaurant, ai zice că ești un american care investește câteva milioane într-un puț de petrol.

I-am întrebat de ce nu se taie patru, cinci zerouri ca să se simplifice lucrurile. Adică ceea ce costă un milion, să coste zece lei. Dar probabil că Banca Națională își închipuie că patru, cinci zerouri

valorează mai mult decât un zero. Sau poate e o chestiune de orgoliu. Cine are patru milioane, se crede milionar și nu vrea să se pomenească într-o zi că de fapt are numai doi poli.

Mi s-a spus că a fost chemat un economist israelian să predea funcționarilor de la fisc un curs despre cum se aplică impozitele.

Ce pot să spun? Dacă românii își închipuie că aplicând impozite de mărimea celor israeliene vor intra în Uniunea Europeană, ei se înșeală. Cel mult vor intra în Orientul Mijlociu.

Istoria ca luptă

După lupta lui Iacov cu îngerul Domnului pentru primirea binecuvântării, Domnul îi spune lui Iacov: „de acum încolo, te vei numi Israel”. Israel înseamnă cel ce se luptă cu Domnul – Iș-ra-El, în ebraica veche.

Lupta lui Israel cu Domnul a însemnat o istorie, totul a început de la plecarea lui Avraam din Ur, din cetatea babiloniană. Avraam a fost omul care s-a deschis spre dialog cu Creatorul și a pus temelia unui popor prin credință. Israel, poporul al cărui pământ i-a fost făgăduit de Creatorul Universului, a cărui istorie, o parte consemnată în Tora (Vechiul Testament), are o vechime care ne duce spre „zorii civilizației”. În Tora este consemnat zbuciumul unui popor aflat între cerințele Domnului și grijile lumii, un dialog care depășește în timp patru milenii și în care povara alegerii trecea prin inerția căderii în politica timpului.

Dintre poparele lumii, Israel a fost ales ca să meargă pe calea civilizației deschise spre dialog cu Cel ce a creat și a dat sens vieții dincolo de barbaria unor epoci care nu au reușit să depășească sfera materialului. Domnul lui Israel se manifesta în gândirea și inima celor ce-l primeau pentru a construi o civilizație eliberată de condiționarea idolilor. De fapt, idolii reprezintă o închidere a omului în închisoarea pământului. Israel a fost chemat la o alegere, era provocat la o alegere între sistemul politic al lumii căzute la picioarele idolilor și credința într-o civilizație a rațiunii superioare venite de la Creator, de la Cel ce a dat lumii lumina cunoașterii.

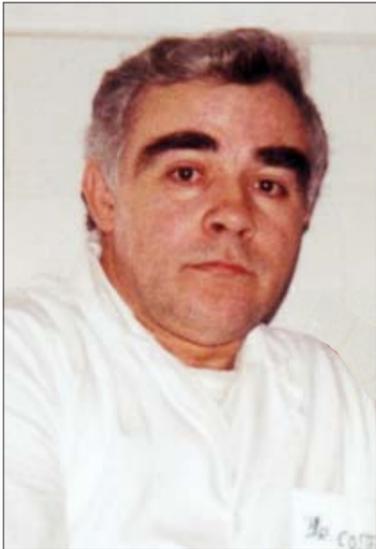
Consemnarea tuturor faptelor bune și rele, pe care le-a făcut Israel pe durata istoriei sale, realizările și eșecurile care au decurs din încercarea de a construi o civilizație peste căderea lumii au născut un curent antisemit, un antisemitism menționat pentru prima dată în scrierile lui Maneto, un preot egiptean din sec. II î.H. Antisemitismul a trecut de la egipteni la grecii și, apoi, la romani, care l-au lăsat moștenire mai departe Evului Mediu și primelor popoare care s-au născut pe ruinele Imperiului Roman. Ce este antisemitismul? Este o dovadă de incultură, o lipsă de cunoaștere, fiecare popor își are plusurile și minusurile, părțile bune și rele, nu poți să-l judeci numai prin cei ce au căzut și au adus încercări peste lume prin căderea lor. La fiecare evreu care a părăsit dialogul cu Rațiunea Universului pentru idolii lumii, se adaugă un apostol care l-a continuat. Pentru faptul că au fost aleși să deschidă lumii calea spre o civilizație în afara idolilor de pământ, fier sau aur, evreii au marcat capitole din istoria lumii. Ei sunt binecuvântați când sunt o lumină pentru celelalte popoare și sunt blestemați când, prin pierderea dialogului cu Domnul, devin prizonieri ai închisorii materiale.

Istoria lui Israel este și o îndelungată luptă pentru libertate, pentru menținerea tradițiilor milenare. Trecând prin toate încercările timpului, pentru că au coborât în politica timpului, prin robia egipteană, asiriană, babiloniană, întorși pe pământul făgăduinței pe vremea lui Cyrus cel Mare al perșilor, apoi, din nou sub ocupație elenică, selgiucidă până în 146 î.H., anul revoltei Macabeilor și ajungând sub ocupația romană până în anul 70 d.H., când Titus Vespasian a încheiat misiunea de ocupare a Ierusalimului, începută de împăratul Plavius, tatăl său. După Revolta lui Bar Kochba din 132 D.H., ultima zvăcnire pentru libertate a luat forme mistice pe vremea lui Sabbatai Zwi în sec. XVII.

Niciodată glasul libertății de pe pământul făgăduinței nu a încetat și miracolul reînținerii eternei reînțineri s-a produs în 1948, când Israel a strălucit din nou pe cerul lumii.

Această prezentare scurtă a luptei lui Israel, la care se adaugă expulzările din Spania din sec. XII-XIII, apoi din Germania și Franța, din Europa Centrală în sec. XIV-XVII, pogromurile din Rusia, Holocaustul nazist și comunist, poate fi pusă sub semnul credinței și al minunilor divine peste exemplele mărunte de evrei corupți de aurul și obiceiurile lumii.

DR. ȘTEFAN COSTEA

“Când capeți un răspuns, te << luminezi >>. Când pui o întrebare, în schimb, luminezi lucrurile.”

Constantin NOICA

Într-o țară cu baroni, conți – Iosipescu Zambra, vreo trei regi – Hagi, Mihai, Corcodușă de la Strehaia, un împărat și o sumedenie de infractori naționali aflați în libertate, mai trăiesc totuși, oameni. Unul dintre ei, se numește, Ștefan Costea. Doctor Ștefan Costea. O personalitate, alături de care te simți mai în siguranță față de dușmanii sănătății și mai la periferia zgomotului relelor, mai deasupra micimilor. O personalitate care se definește prin fapte și nu prin invidiile pe care, inerent, le trezește. Un Om, care adaugă zilnic spiritului său cultivat, componente morale și estetice greu de întâlnit în țara celor trei regi. Și din acest motiv, l-am rugat să ne întâlnim pe pragul toamnei, acolo unde ne vine atât de greu să ne despărțim de iluzii. Pentru felul elegant și smerit, în care m-a rugat să nu-i „împănec” prezentarea cu titluri, lucrări, ori prezențe la congrese din țară și străinătate, îl felicit din acest început de pagină.

V. Todiu

- Domnule doctor Ștefan Costea, a fost grea hotărârea de a alege o asemenea formă profesională ?

- Nu pot să spun că a fost grea, la vremea la care suntem puși să alegem nu avem mintea și discernământul necesar pentru a alege în mod conștient o profesiune. O facem sub influența diverselor personalități, sub influența familiei, sau fie că vrem să urmărim cariera tatălui, cum mi s-a întâmplat mie prin fiică, ea este preparator la catedra de fiziopatologie a Universității de Medicină din Timișoara. Asemeni mie și mamei ei care lucrează tot în sănătate la laboratul SIDA al Centrului

La întâlnirea de 35 de ani

Regional de Transfuzie Sanguină.

- Dv. al câtelea medic sunteți în familie ?

- Primul medic. Eu provin dintr-o familie modestă, de la țară, sunt fiu de țăran, din Comloșu-Mare. Fabuloasa comună !

- Și la baza deciziei dumneavoastră ce a stat ?

- Sfatul tatălui meu, care la rândul lui a fost sfătuit de Prea Sfințitul părinte Ștefan Coroianu,

care era protopop la Comloș. Un om deosebit. Din păcate, era foarte tânăr când l-am cunoscut și n-am putut beneficia de sfaturile lui, dar a fost un om cu o pregătire fantastică, cu un doctorat dublu, atât în filosofie, cât și în teologie, deci, un om mult peste valoarea Comloșului, dar care a rămas acolo și, știind că sunt un elev bun, premiant întotdeauna, l-a sfătuit pe tatăl meu să mă îndrumă spre medicină. Adevărul e că prima dată când mi-a spus, m-am speriat, credeam că nu o să fac față exigențelor, am fost un copil destul de sensibil, de exemplu mi se făcea rău când vedeam sânge.

- Eu când fac interviu cu un medic, încerc să-l fac pe înțelesul omului aflat în sala de așteptare. Noi nu facem acest interviu pentru colegii domniei voastre care vă cunosc foarte bine, ci pentru omul simplu, pentru cititorul obișnuit, printre care mă număr și eu. Ce specialitate are doctorul Ștefan Costea ?

- Specialitatea de neurologie. Sunt medic primar neurolog.

- Și de când faceți treaba asta ?

- Din 1980, și alegerea acestei specializări a fost iarăși un complex de împrejurări. Deci nu a fost visul meu să fac neurologie din studenție, nu m-am gândit nici o clipă la treaba asta. Mi-am dat seama însă, din timpul facultății că sunt atras de specialitățile medicale și mai puțin chirurgicale. Deci dascăli renumiți din Timișoara din timpul studenției mi-au spus că așa fi potrivit pentru o specialitate chirurgicală pentru că întotdeauna am avut o constituție robustă, fizic vorbind, nu sunt înalt, un caracter foarte potrivit pentru specialitățile chirurgicale etc.

- Deci, înălțimea poate fi un impediment în chirurgie ?

- Evident. Doctorul trebuie să stea ore în șir aplecat pe masa de operație. Dacă are 2 metri înălțime sigur că are dificultăți mai mari decât noi,ăștia la 1,70 metri.

- Ce implică chirurgia ?

- Implică un consum fizic și nervos deosebit. Ceva nu m-a atras spre specialitățile chirurgicale, deși ca student, am avut deosebita onoare să fac parte, ca mâna a treia, țineam depăr-

La unul din neamintitele congrese...

tătoarele – din echipa chirurgicală a academicianului Pius Brânzeu.

- Ați lucrat cu academicianul Pius Brânzeu, despre care tinerii de astăzi, știu puține lucruri...

- Păcat, era un om cu un prestigiu care depășea mult granițele țării. Era o personalitate chirurgicală europeană. Era un om cu un trecut fabulos. Am intrat în studenție în timpul rectoratului domniei sale.

- Pentru cine ați avut respect atunci și aveți recunoștință astăzi ?

- Ștefan Drăgulescu, care mi-a fost asistent de grupă. Actualul rector, profesorul Ștefan Drăgulescu, care pe atunci era tânăr și care a fost foarte apropiat de noi și de care ne amintim cu foarte multă plăcere. Am mai avut asistent de grupă, un medic

neamț, se chema doctorul Henning. Și acum fac foile de observație după modelul care ne-a învățat el. În toți acești ani i-am urmat modelul de neamț extrem de ordonat, extrem de precis. Ne-a învățat cum să facem o foaie de observație corectă care să cuprindă toate informațiile într-o anumită ordine normală, firească, și ni s-a imprimat atât de bine că și acum după atâția ani de atunci, mi-l amintesc și fac foile exact cum m-a învățat.

- Sunteți directorul spitalului din Jimbolia, spitalul dr. Karl Diel din Jimbolia și vin la dv. doctori tineri, absolvenți de un an, doi. Poate spune un medic la experiența pe care o aveți dacă acel tânăr va trage brazdă în domeniul lui sau va deveni un medic obișnuit ?

- Da ! După câteva săptămâni, poți să vezi dacă un om, un tânăr medic are sau nu atracție pentru profesiune.

- Ce se întâmplă tot timpul în viața unui medic ?

- Să învețe. O pot spune acum la maturitate că foarte multe din noțiunile, din teoriile, din medicamentele pe care le-am învățat în facultate nu mai sunt valabile. Au apărut lucruri noi, au apărut teorii noi, au apărut ipoteze noi, iar în ceea ce privește mijloacele terapeutice, s-au schimbat radical.

- Din vremea tinereții ?

- Din vremea tinereții au mai rămas câteva medicamente, numai câteva, în rest, noi trebuie să fim tot timpul la curent cu tot ce apare nou în domeniul medical pe plan mondial. Că din păcate nu le putem aplica datorită situației încă de la noi e cu totul altceva.

- D-le director, nu le puteți aplica datorită situației de la noi. Care e situația de la noi, din anul 2007, a medicului și a directorului de spital Ștefan Costea ?

- Lipsa mijloacelor financiare, aceeași din vremea veche.

- În domeniul dv, nu ați simțit nici un fel de ajutor de-a lungul acestor schimbări ?

- Nimic ! Ajutorul trebuie să ți-l cauți singur. În acest moment unitățile sanitare cu pat...

- Așa se cheamă spitalele ?

- Da, se autofinanțează. Deci, noi trăim, noi ne finanțăm.

Ne mai sprijină localnici care au emigrat din Jimbolia și în momentul de față trăiesc undeva în Europa. În Austria, Suedia, Franța și care ne-au făcut donații foarte importante și cărora le mulțumesc, și prin intermediul revistei pentru gestul făcut.

- Domnule dr. Ștefan Costea, au apărut în ultimii 17 ani, tot felul de vraci, de medici naturiști și așa mai departe. Vă simțiți cumva amenințați dumneavoastră, oamenii de carte și cu carte, care profesăți medicina după îndelungi ani de studii de acești indivizi ?

- Nu ne simțim amenințați de... Dar, categoric, suntem îngrijorați pentru pacienții noștri, pentru că dacă această paramedicină vine doar ca să completeze tratamentul unui pacient nu ar fi nimic, dar dacă începe și încearcă să se substituie tratamentului clasic se pot întâmpla lucruri neplăcute și periculoase pentru starea bolnavului. Mi s-a întâmplat în carieră să văd bolnavi de epilepsie, de diabet insulino-dependent cărora acești tămăduitori, le-au întrerupt tratamentul medicamentos și l-au înlocuit cu ceaiurile și prafurile lor. Rezultatul fiind intrarea în status epileptic sau în comă diabetică, punând în pericol viața pacienților. Deci nu am nimic cu acești oameni, cu acești tămăduitori, am văzut și rezultate extraordinare pe care unii pacienți le-au obținut cu ajutorul acestora, dar să nu se substituie medicinii clasice. Să fie un adjuvant, să nu fie mai catolici decât Papa.

Împreună cu fiica și soția

Vasile TODIU
(va urma)

Vântul - un factor surpriză

La vreo câteva ore după raportul de dimineață, în ziua de vineri, 23 septembrie, de data aceasta o zi mai rece și noroasă, am primit un nou telefon de la București, de la același inspector general de vânătoare, ing. A. Neacșu. Mi s-a comunicat că în urma rapoartelor primite în zilele de marți, miercuri, joi și vineri din această săptămână, județul Argeș fusese ales din nou pentru o ieșire la vânătoare. De această dată, se venea pentru locul de boncânit Berca.

Vom vedea în cele ce urmează că ziua aceea de vineri avea să fie încărcată de evenimente. Vestea venirii m-a surprins doar pentru faptul că avea loc în săptămâna cu cea zi de luni, când Ceaușescu plecase supărat, pentru ca apoi să se răzgândească și să dorească să revină în același județ.

După o reîntoarcere rapidă la observatorul de la locul de boncânit din Berca, de unde am transmis „în direct” prin stația de radio portabilă „concertul” de

boncânit, m-am prezentat la pajiștea de lângă păstrăvăria Căndești, la marginea satului cu același nume, de pe valea râului Brătia, nu departe de Câmpulung Muscel, pajiște pe care fuseseră marcate cu var două cercuri cu semnul „H” la mijloc, ceea ce însemna că în acel loc aveau să aterizeze două elicoptere. La ora 14,30, eram acolo și imediat acestea au apărut, din care au coborât doar militari în uniforma aviației.

— N-a sosit „tovarășul”? întrebă cu vocea schimbată comandantul aviației militare, generalul Iosif Rus.

— Nu prea l-am văzut, am riscat eu o glumă, observând fețele îngrijorate, încruntate, galbene-verzui, ale celor ce coborâseră din elicoptere. Dar ce s-a întâmplat, tovarășe general? am întrebat... N-ați venit împreună?

Generalul Iosif Rus era așa cum l-am cunoscut, un om foarte agreabil. Mi-a răspuns:

— Ba da, am fost... Dar să vedeți...

Și mi-a povestit, așa, parcă pentru a se descărca de emoții, că la intrarea în Pitești, cam în dreptul Combinatului Petrochimic, un front de ploaie extraordinar de puternic i-a silit pe piloți să aterizeze pe autostradă. Altfel, urma ori să se aștepte cine știe cât trecerea furtunii, ori să se continue drumul cu o coloană de mașini, A fost aleasă varianta a doua.

„Măi Rus... dar cine a semnat ordinul?”

Din puținul pe care mi-i închipuiam ori îl știam în ceea ce privește reacția lui Ceaușescu la astfel de situații, parcă am intuit „confesiunea” generalului Iosif Rus, la sfârșitul acelei scurte conversații:

— Cred că tovarășul președinte e supărat foc pentru că a trebuit să mai aștepte zece minute până a sosit coloana de mașini de la Interne, de la Pitești... Dar așa ceva nu era prevăzut în program, cu toate informațiile meteo primite...

Se vedea că generalul Iosif Rus era îngrozit... Dar n-a avut timp să se îngrozească prea mult, deoarece, la vreo cincisprezece minute după aterizarea elicopterelor, au sosit în trombă trei autoturisme Aro-4x4 speciale, ale Internelor.

La apariția lor, echipajul celor două elicoptere și cei care au mai fost pe lângă el au înlemnit în poziția de drepti lângă aparatele de zbor. Ceaușescu a apărut din cea de a doua mașină, tunând și fulgerând:

— Bravo, măi! Pe mine m-ați debarcat la intrarea în Pitești, ca nu cumva să nu mă ude ploaia — și voi văd că ați ajuns cu bine aici înaintea mea... Și chiar cu hainele uscate! M-ați făcut să pierd aproape două ore cu mașinile astea...

— Tovarășe președinte, începu generalul, raportează că avem ordin clar să nu zburăm cu dumneavoastră în condiții meteo nefavorabile.

— Măi Rus... dar cine a semnat ordinul? Nu eu?

— Raportează că dumneavoastră l-ați semnat, dar..., generalul abia putea să mai îngaiame...

— Încă o dată, bravo măi! reîncepu Ceaușescu. Domnii vin cu elicopteru și fraieru, adică eu, cu mașina, să-mi macine nervii și să-mi zdruncine ficatului pe drumurile astea! Las' că mai vorbim noi?

Dar, ciudat, ultimele cuvinte rostite de Ceaușescu nu mai păreau atât de amenințătoare... De fapt, așa a și fost, până la urmă nu au fost date sancțiuni militarilor din cele două echipaje.

Ceaușescu parcă s-a calmat brusc, realizând că se afla foarte aproape de locul de vânătoare și, văzându-mă retras la o parte, îmi spuse:

— Hai să mergem... cât facem până acolo?

— Mai puțin de douăzeci de minute, tovarășe președinte. Dacă plecăm acum, este mai bine.

— Gata... i-am dat drumul! Și i-a făcut semn aghiotantului care căra în spinare, ca vai de el, cele trei carabine

„dublu express” Holland&Holland, calibrul 375, de care, repet, Ceaușescu nu se despărțea niciodată. S-a așezat lângă mine pe bancheta din spate. În față stătea Ceaușescu și șoferul care îl adusese de la Pitești. Era șoferul personal.

„Câți cerbi ai văzut?”

Abia am avut timp să șoptesc celor din Argeș, nu mai știu dacă erau de la Interne sau de la partid:

— Rog să nu vină nimeni după noi mai sus de Cabana „La cocoși”.

Am pornit, s-a mers repede și am avut prilejul să constat cu uimire cât de bine se descurca șoferul lui Ceaușescu pe drumul forestier, mai ales de la Cabana „La cocoși” în sus, adică pe un teren în pantă, cu sol umed, cu câteva curbe aproape „în ac de păr”. În sfârșit... la circa o sută de metri de colțul parcelei 21, unde se afla observatorul, am solicitat să se oprească mașina și să parcurgem restul distanței pe jos.

Boncânitul cerbilor, așa cum îl auzeam pe cea ultimă sută de metri, era la fel de puternic, așa cum îl auzisem cu câteva ore în urmă, când coborâsem la locurile de aterizare. Odată ajunși la observator, am urcat pe o scară cam flexibilă și Ceaușescu s-a așezat pe o banchetă acoperită cu o pătură. Pe podina din scândură a observatorului, era așternut un strat de cetină de brad, pentru a înăbuși zgomotele pașilor. Ceaușescu începuse deja să caute cu binocul — privind pe una din ferestruicile observatorului — cerbii care boncâneau din toate părțile.

Avea oarecari dificultăți în localizarea prin binoclu a cerbilor — care de altfel erau și protejați de pălcurile de molizi tineri — astfel că se muta de pe o latură a observatorului pe cealaltă, la o altă ferestruică. N-au trecut nici cinci minute de la instalarea în observator, când s-a iscat deodată, un vânt năpraznic, ca de furtună. Ca prin minune, toți cerbii au amuțit. Eu știam că pentru cerbi — chiar în plin boncânit — vântul era un element care declanșa instinctul de conservare al animalului, făcându-l să nu-și mai trădeze prin muget prezența. Vântul ar fi purtat mirosul de lup sau eventualele zgomote în alte direcții decât cele care l-ar fi anunțat pe cerb de existența unui pericol și înșelându-i simțurile, și așa dominate de o oarecare slăbire a atenției în această perioadă, ar fi căzut poate pradă haitelor de lupi care băntuiau în locurile de boncânit. Vizibil iritat de această întâmplare poate neobișnuită pentru el, Ceaușescu a hotărât să ne întoarcem la mașină. Într-un fel, trebuia să intervin...

— Știți, tovarășe președinte, că pe un astfel de vânt, mai degrabă vijelie, cerbii nu mai boncânesc... Cel puțin i-am auzit în timp ce veneam de la mașină la observator.

— Da, e clar... vântul ne-a stricat socotelile.

Asta voiam și eu, să ofere chiar el sau să recunoască singura explicație a încetării boncânitului.

— Dar cel puțin spune-mi câți cerbi ai văzut în locul asta? întrebă Ceaușescu în mașină, în timp ce coboram.

— Doi de „șaisprezece”, trei de „paisprezece”, toți cu medalie de aur. Răspunsul meu fusese sigur și prompt.

„Din pricina zevzecilor”

Mă știu ce-a mai gândit, dar deodată m-a întrebat:

— Mai ai vreun loc, pe aici, pe

aproape?

— Da, la un kilometru de la cabana pe lângă care am trecut când urcam... Punctul se cheamă Duvalmu.

Toți ceilalți, suita de la București, oficialitățile din Argeș, așteptau în neliniște la Cabana „La cocoși”. Fără să oprească mașina, șoferul lui Ceaușescu a trecut pe lângă cei adunați în jurul cabanei și, urmând drumul înierbat, așa cum îi spusese, în câteva minute a ajuns la locul de boncânit Duvalmu.

Aici ne aștepta un destoinic pădurar de vânătoare, Ion Șchioapa. Iar locul de boncânit începea chiar de lângă drum. Numai că la vederea lui Ceaușescu, bietului pădurar, încrămenit în poziție de drepti, salutând, i se încleștase gura în așa fel, încât cu greu ar fi putut răspunde la întrebări. Astfel am reușit să aflăm că și în acel loc fusese un boncânit de zile mari, dar, o dată cu izbucnirea aceluși vânt neobișnuit, încetase cu totul.

Era cât se poate de clar că ziua de vânătoare fusese ratată.

— Numai din pricina zevzecilor ăloră cu elicopterele... Am venit în întârziere... Ceaușescu vorbise parcă numai pentru sine. Apoi adăugă, așa a consolare:

— Dacă veneam numai cu o jumătate de oră mai devreme, „luam” doi-trei cerbi. Dacă aș fi comentat această afirmație, însemna să-i învinuiesc pe cei cu elicopterele. Dar... nu aveam nici calitatea și nici motivele s-o fac. Ceaușescu trăsesese singur concluzia.

Ce o fi gândit, cu cine o fi vorbit după aceea, nu mai știu. Cert este că la orele 23, plecam din nou din Pitești spre locul de aterizare din Ghimbavu, unde îl așteptasem în aceeași săptămână, pentru a merge pe Valea Popii.

Mitică GEORGESCU

Membru al Asociației Internaționale a Ziariștilor de Vânătoare (din 1969)

Membru de onoare al Asociației Naționale a Vânătorilor de munte din Franța (din 1980)

Expert de vânătoare agreat de Consiliul European - Convenția de la Berna (din 1990)

Doctor în științe. Teză susținută în anul 1984, la Universitatea Brașov, în domeniul biologiei vânătorului

SPORT

PENTRU UN DOLAR ÎN PLUS...

(URMĂRE LA „PENTRU UN PUMN DE DOLARI”... ETC.)

Acesta este o fantezie.

Pe locul unde odinioară se vizionau peliculele amintite mai sus, la grădina CAPITOL o adunătură de porumbei creduli plângeau soarta crudă și destinul trist al lui nea Ionel, „omul dreptății”, cum e numit chiar de cel care i-a dat un pumn de dolari, când l-a adus la Timișoara.

După un meci în care jucătorii jucau pe prime „de doi nasturi”, un meci în care nu era vorba, probabil, de banii lor (1-4 cu Unirea Urziceni), iată că ne trezim că într-un alt meci, următor, e de omor (tentativă doar, nu vă speriați!), nea Ionel, curățel, tras prin inel, nervozel-exemplărel, că doar e căpitănel (de echipă, exemplu pentru cei mai tineri), îl ia de gât pe un oficial (asistent), îi troznește și o lovitură la „costiță”, fiind cu greu oprit să comită o crimă. Meciul se termină nedecis, 1-1, cu nea Ionel pornit să mai iasă din tunel pentru a-și apăra dolarul în plus, pe care îl câștigă, cu atâta trudă și sudoare, mult mai greu decât toți cei care lucrează în această țară, și care, nu pot fi desigur „oameni ai dreptății”.

A doua zi, nea Ionel, zămbitor, comandă o „piță” și ne anunță că vrea să-i facă o vizită „agresatului” la Oradea. Probabil ceva în genul rușilor în 1968, când au vizitat Cehoslovacia. Cu tancurile! Tanc are. Nea Ionel, care îi ia apărarea, îi poate strivi ușor pe copii arbitrului, în cazul în care au întrebări și nu au înțeles de ce e bătut tatăl lor în văzul întregii lumi. Iar mama arbitrului poate fi ușor pusă la pământ, dacă are curiozități, de nea Ionel că-i voinicel! Că se poate și fără exemplarul descris mai sus a demonstrat-o meciul următor, câștigat „în gura lupului”, la Arad, cu trei la doi.

În rest, vorba unui taximetrist-trist: „ăștia nu e Timișoara, e criminali!”. Dar, aceasta e doar o fantezie. Orice asemănare cu realitatea nu poate fi decât întâmplătoare...

Victor ENACHE

"Tibi aras"

Limba română gândită de specialist

...Mă ceartă D-na Profesoară Ioana Vintilă-Rădulescu, coordonatoarea DOOM2, pentru că mă ocup de scrierea limbii române, și anume de apostrof. Am publicat, în ultimii 7-8 ani, peste 100 de studii și articole despre ortografie ori punctuație, mai ales în „Tribuna învățământului”, dar și în „Bucovina literară”, „Adevărul literar și artistic”, „Națiunea”, „România literară”. Dânsa se referă la articolul „A treia limbă română”, din „România literară”, 10 mai 2005, și-mi răspunde (cu vorbele folosite: „consider necesar să exprim o reacție”) în „Limba română”, revista Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti”, nr. 1-4 / 2005, (august 2006). Discuțiile la o distanță atât de mare în timp ar putea avea o oarecare importanță pentru istoria chestiunii, dar nu și pentru noi, oamenii care le purtăm; totuși, pe dânsa n-o interesează abstracțiunile, ci, într-un mod cu totul ciudat, persoana mea - de vreme ce spune că apostroful ar fi „o problemă personală a autorului” - și, mai mult chiar, că l-am pus în practică „într-o ediție personală a Luceafărului eminescian”... Asta e prea mult! Nu cred că se poate ocară mai mare... Adică, eu m-am condamnat la ani de zile de muncă în folosul colectivității să scot golgoazele din edițiile Eminescu și să-i limpezesc scrisul - iar regina Omphale îmi spune cu dativus commodi: „Tibi aras! Și am eu că lingviștii nu prea au simț poetic; mă rog, „unii dintre ei”, cum se zice.

Nu voi duela pe scânduri suspendate - mai ales cu o reprezentantă a prototipului îngerilor din senin - dar la câteva chestiuni mai bine puse pe pământ mă simt obligat să răspund. Nu voi înțelege, de pildă, un raționament ca acesta:” N. G.

Ipoteze inedite

Din Marea Neagră de azi

În jurul anului 12.500 î.e.n., odată cu schimbarea înclinării pe ecliptică față de soare, Polul Nord se „mută” din actuala Americă de Nord în Oceanul astăzi înghețat, fenomen care a condus în timp la topirea ghețurilor din America de Nord (de pe uscat) și formarea altora în Oceanul Polar. Acest fenomen a condus la creșterea nivelului apelor pe glob cu circa 120-150 m în decursul a câtorva milenii. Astfel, actuala Mare Mediterană care era o mare închisă cu o calitate a apelor asemănătoare cu Marea Moartă actuală, a început să se primenească cu apă din Atlantic primită pe măsura creșterii apelor pe glob prin Gibraltar. În același timp, în Pontus Euxin, care era lac de apă dulce prin Dardanele și Bosfor, a început să intre apă improprie vieții, din bătrâna Mare Mediterană (apă care se află azi la cca 1000 m adâncime în M. Neagră).

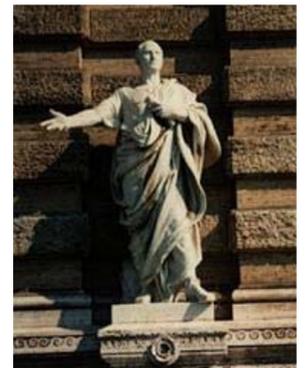
Pe atunci, fiindcă Lacul cu apă dulce Pontus Euxin se afla și el mult sub nivelul Mării Negre de azi, Dunărea se

vârșea mult mai spre Est în acest loc (cu sute de km spre Est) și nu prin trei, ci prin cinci brațe.

La Gurile Dunării erau ca peste tot la gurile marilor fluvii, terenuri fertile cultivate și irigate de strămoșii noștri traci, care protejați de ape (de lac și brațele Dunării) au dezvoltat aici una dintre primele și cele mai mari civilizații de pe glob. Odată cu creșterea apelor, numeroasa populație ce se dezvoltase la Gurile Dunării, atât spiritual (prin o religie unică și un Panteon al zeilor deosebiți, preoții cultivând o scriere sacră - sacerdotală) cât și material (bogăția pământului a fost sporită prin irigații și tehnici agricole), vechii traci au fost obligați să migreze spre toate punctele cardinale. Nu întâmplător Herodot spune despre ei că sunt cei mai numeroși din lume, după inzi și de ar fi uniți nu ar putea să-i înfrângă nimeni.

Ștefan APENESCU
(va urma)

afirmă că apostroful ar fi fost eliminat din 1953 din scrierea limbii române, ceea ce nu corespunde realității. El se folosește în continuare... „Care realitate, mă rog? Cea din 1953, cea de astăzi după revenirile succesive asupra acelei reforme, realitatea limbii literare, a celei familiare, etc? Sunt atâtea variante, că logica nu ne scoate din aspectul „cam haotic” al chestiunii. Regula nr. 2 din normele reformei de la 1953 spune clar: „Se înlocuiește apostroful cu linioara, pentru a marca rostirea împreună a două sau mai multe cuvinte (s-a dus, m-a văzut, v-a scris, dusu-s-a, într-o zi, nu-s etc)”. În Introducerea la explicarea acestor norme se spune și mai clar:” Vorbirea curentă se caracterizează și prin tendința de a scurta cuvintele, prin omiterea unor sunete sau chiar a unor silabe, de exemplu *cîn vine* (cînd vine), *am fos și eu* (am fost și eu), *folostor* (folositor), *lucrărlor* (lucrărilor)...”. Se cere însă ferm: „În vorbirea îngrijită trebuie evitate astfel de rostiri” - și se specifică expres:” Normele ortoepice au în vedere vorbirea îngrijită, și nu pe cea curentă, familiară”. Punctum!

Prof. Univ. Dr. N. Georgescu
(decanul Facultății de Litere; Univ. Hyperion, București)

Hai să fugim în cer!

Aș vrea să cânt
O toamnă tristă,
Dar norii-mi spun,
Că nu există!
Și mă supun,
Ca tu să nu fi tristă,
Azi, când strălucesc,
Ochii tăi senini
Și plini de soare,
Și toamna n-are
Nimic rece.
Deci, poate să plece!
Rămân cu tine,
Și cât de bine e,
Amândoi,
Doar noi!
Hai să fugim în cer,
Unde nu-i,
Decât un anotimp.
Și doar din timp în timp,
Câte o sărbătoare:
De o zi.
Vii?

Victor ENACHE

CARTE FRUMOASĂ, CINSTE CUI TE-A SCRIS!

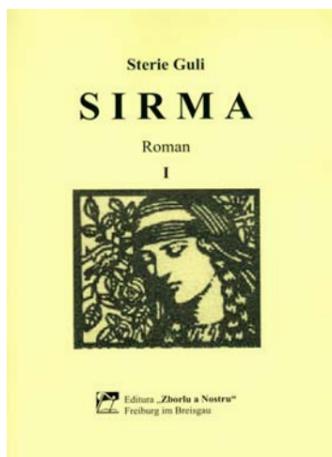
Dacă Epolemus spunea despre el că ar fi fost primul om înțelept din istoria umanității, prof. Vasile G. Barba, întemeietorul Centrului European de Studii

Aromâne al Universității din Freiburg, nu spune, dar este recunoscut de toți aromânii care știu că recunoștința este nu numai știință, ci și conștiință, drept liderul de necontestat cu care aromânii se prezintă astăzi Europei unite. Diplommat mai mult prin vocație decât prin statut, Domnia Sa reprezintă Neamul Aromân în fața liderilor lumii, cu îndrituita precauție a lui J. Renard: „E bine ca atunci când cineva ne îmbrățișează să ne gândim și la

momentul când ne va pălmuî”. Imensă lecție de prudență pe care noi, cei mai tineri, aflați în slujba neamului, ar trebui să o repetăm în cotidian.

Recent, domnul profesor mi-a trimis un splendid roman a lui Sterie Guli, apărut la editura „Zborlu a Nostru”, fondată și condusă de dânsul. Îi mulțumesc din această pagină, atât pentru text, cât și pentru onoranta dedicație a editorului: „Exemplar ti nipotlu Vasile Todî, cu multă vreaire shi tinjisiri. (Exemplar pentru nepotul Vasile Todî, cu multă dragoste și prețuire). (Freiburg - Germania, 28.08.2007)

Vasile TODI

Portretul...

Misiunea ta cavalerescă
- Un veac de nepătruns mister -
A fost o rază pur cerească
Pentru "curteanul" auster.

Ca un fidel misionar,
Străbați un secol de lumină,
Cu ochi severi, de vizionar
Pătrunzi adânc lumea ceștină.

Portretul... tău neegalat
În secolul Renașterii,
Doar Rafael i-a semnalat
Momentul sfânt al nașterii...

Prietenia dintre Ei
Este ca mierea pentru tei!

Închin aceste versuri fratelui -
dr. Liviu Jicman - medicul meu de suflet.
Liviu Jicman
Portretul lui Baldassare Castiglione, Luveru, Paris, 1516.
Cavalerul Cecelului, autor al faimosului roman Curteanul.
"Este unul dintre portretele cele mai frumoase din
Renaștere." (Remo Branca)
Prieteniul lui Rafael meita
acost portret care luminează o epocă...

MIHAI ROLLER, MARELE FALSIFICATOR AL ISTORIEI ROMÂNEȘTI

2 noiembrie 1948, București. Câteva tancuri cu stea roșie trec zgomotoase, împrăștiind frunzele căzute pe străzi. În Aula Academiei Republicii Populare Române, președintele ei, savantul-biolog Traian Săvulescu, are mari emoții. Deodată, ușile se deschid, și în prag apare un bărbat, mărunț de stat, într-un costum de croială sovietică, cu șapcă pe cap. E noul „proprietar al istoriei”, Mihai Roller. Are doar 40 de ani și este autorul volumului „Istoria R.P.R.”, care a avut deja două ediții succesive. În septembrie 1947 și iunie 1948. Intelectualitatea română tremură, la auzul numelui său. Chiar și mersul și gesturile poartă amprenta sovietică. Ascensiunea lui în viața științifică, dar și cea politică e uluitoare, iar biografia sa senzațională. „Academicianul” văzuse lumina zilei pe 6 mai 1908 la... Buhuși, iar studiile secundare, la Bacău. La 18 ani, frecventa Partidul Comunist, devenind membru în 1926.

În anul 1937, scoate două cărți. Una la București, „Din istoria drepturilor omului” și alta la Piatra Neamț, intitulată „Contribuție la istoria socială a României”. De unde banii pentru tipărituri? Azi se știe. De la Moscova! În anul 1944, primea banii, chiar din mâna tovarășei Ana Pauker. Un an mai târziu publică „studiul”, „Pagini ignorate din istoria României moderne” - „pledoarie pentru cercetarea istoriei muncitorimii române”. „Concepția materialismului dialectic și a materialismului istoric ne înarmează și cu principiile de bază ale cercetării științei istoriei” scria el cu „mândrie”. Puțin mai târziu a adăugat: „Să învățăm limba lui Lenin și Stalin”, pentru că, „numai limba rusă ajută știința și cultura să prospere în R.P.R.”!

Dar cum a reușit Roller să scrie „Istoria R.P.R.” așa de repede? Răspunsul îl dă cercetătorul Mihai Stoian: „Sovietizarea unei țări - capturarea ei pe orbita Kremlinului - se plănuia din timp, minuțios și perfid... de agenți cu influență, gata să manipuleze adevărul istoric, folosind minciuna drept cartuș”. „Așa s-a împărțit în vremea aceea „moșia”, scria Belu Zilber: Roller era proprietarul istoriei, Ivașcu al

presei, Chișinevschi al ideologiei, Bodnăraș al armatei, Teohari Georgescu al poliției... Așa că, la 2 noiembrie 1948, Mihai Roller devine fără probleme academician, și chiar vicepreședintele academiei! Roller însă nu stă degeaba. Academia trebuia „purificată”. Începe frica, sau „tirania dosarului”.

În „Decretul de funcționare”, semnat de Petru Groza, se arăta printre altele că „Nu pot fi membri ai Academiei R.P.R. persoane care prin activitatea lor s-au pus în slujba fascismului și reacțiunii, dăunând prin aceasta, intereselor țării și ale poporului”.

Modelul este următorul: „Academia Republicii Populare Române, va avea întotdeauna în față Academia de științe din U.R.S.S., care este prototipul academiei active”. Începe epurarea. Un număr de 97 de membri dispar din rândurile ei, printre care Lucian Blaga, Marcu Beza, Adrian Harin, Sextil Pușcariu, etc. Apar în ropote de aplauze, noii „academicieni”: Alexandru Toma sau poetul A.Toma, Ion Păun Pincio, Theodor Neculuță, Alexandru Sahia...

Se ajunsese că „Academia R.P.R. n-a păstrat de la fosta Academie decât titlul! M.S. Regele Minai I, declara într-un interviu din august 1990:

„Mistificarea istoriei este poate cel mai mare rău care s-a abătut asupra țării noastre în timpul dictaturii comuniste prin amestecul ambiguu de adevăr și minciună”.

Ce s-a întâmplat cu „academicianul Roller”? S-a îndreptat acolo unde nu este minciună și fals, adică la cereri în data de 21 iunie 1958, când abia împlinise 50 de ani. Mai primise „Premiul de Stat”. Și fusese trecut în nomenclatorul CC. al P.C.R. Dacă ar mai fi trăit, învățam istoria noastră în limba rusă...

Azi, la Buhuși, nimeni nu-și mai aduce aminte de nemuritorul academician Mihai Roller...

Această pagină a fost realizată de scriitorul Eugen Șendrea, cu sprijinul editurii Vicovia din Bacău, condusă de domnul Viorel Cucu.

„Marele escroc”

Complot împotriva Regelui Carol al II-lea

Cu câțiva ani în urmă, pe strada N. Bălcescu din Bacău, la numărul 105, locuia Tiberiu Baci, în vârstă de 80 de ani, om retras care-și vedea doar de treburile gospodărești. Din când la când, însoțit de soție, mergea la cumpărături. Ochii lui de un verde intens exprimau hotărâre și energie. Nimeni nu-și închipuia că acest omuleț participase la un complot chiar împotriva regelui Carol al II-lea! Tiberiu Baci era ardelean. Se născuse la Bandul de Câmpie. Se înrolase în primul, război mondial ca „stegar în regimentul 107 infanterie”.

Pentru curajul în lupte primește la 7 iulie 1918 „crucea comemorativă a războiului 1916-1918 cu bontele 1919”. Funcționează un timp ca sublocotenent și este mutat în Reg. 31 infanterie. La 28 iulie 1928 devine „ofițer cu gazele”. Și totuși, viața acestui om ce părea atât de firească, avea să capete un alt curs...

La 6 iunie 1930 un avion Farman F-AIHZ condus de căpitanul Opriș îl readuce de la Paris pe prințul Carol Caraiman, în țară. Scopul lui era doar unul singur: Tronul. La Paris, o întregă curte de lingușitori îl îndemna să dea „lovitura”. Unii politicieni îl susțineau iar singurul om de care se temea, „ticălosul de Brătianu murise”. Mai rămânea un singur impediment: armata. O puternică propagandă începu în rândul ofițerimii românești. Ei aflară că „principele studiază (!) toate problemele militare și că este profund revoltat de nedreptățile săvârșite de Brătianu cu unele avansări în armată.

El are proiecte mari pentru întinerirea cadrelor, sporirea lefurilor și ridicarea oștirii la rolul înalt ce i se cuvine”. Firește, n-a fost greu să găsească „amatori”. Maiorul Precup „face naveta” Paris - București. Dacă la aterizarea pe aeroportul Băneasa la 6 iunie 1934 orele 21,30 Carol mai avea încă temeri, acestea s-au risipit imediat. În loc să fie arestat, este îmbrățișat „cu lacrimi de fericire” și iată-l rege!

Primii care au avut parte de „recunoștința regală” au fost chiar cei care luaseră parte activă la întoarcerea lui, colonelii Tătăranu, Teodorescu, Șutzu „care au fost puși la index, ba unii dintre ei chiar ostracizați”. Cât despre reforma în armată, ea s-a rezumat la înființarea unor noi decorații. La patru ani de când devenise rege, țara era într-un adevărat dezastru, cu sute de mii de șomeri, salarii de mizerie, falimente, corupție. În lunile martie - aprilie 1934, în secret, se constituie „nuclee clandestine” înarmate în cadrul ofițerilor nemulțumiți. Unul dintre ele era condus chiar de fostul maior Precup, acum colonel. Din grupul lui făceau parte colonelii Mesaroș, Gligor, Nestor, maiorii Nicoară Fericeanu, Neagoie, Nica, căpitanii Fleșoriu și Masaroș, locotenentul Gligor, subofițerii Dordea și Penciu și cadetul Mihăilescu. Desigur, nu lipsea locotenentul Tiberiu Baci. Totul a fost pus la punct. Reușita părea deplină. Iată cum descrie ziarul britanic „Times”, la 23 aprilie 1934, acțiunea lor:

“Duminica de Paște, a fost o zi mare pentru uneltirea ofițerilor români. Ei știau că regele Carol, grăsunul său fiu Mihai, fratele său Nicolae și regina Măria mergeau să se roage în bătrâna catedrală de 270 de ani. Cineva urma să arunce o grenadă și apoi altele în mijlocul suitei regale. Scăpată complet de această excesivă familie regală, România putea să fie gata pentru o dictatură militară. Cel ce hotărâse planul era colonelul cu ochi de granit - Precup, vechiul prieten al lui Carol și omul care-i aranjase fuga de la Paris la București”.

Mai mult de frică sau poate în dorința de a avansa, cadetul Mihăilescu trădează... întreg grupul este arestat de trupele fidele regelui, fiind deferiți justiției. Prin sentința nr. 288 din 22 aprilie 1934 a Consiliului de Război al Corpului II de armată făptașii sunt condamnați la 10 ani reclusiune și degradare militară. Locul de detenție: închisoarea Doftana. Tiberiu Baci este condamnat la 10 ani reclusiune. Efectuează detenția de la 5 mai 1934 până la 11 septembrie 1940. Când a ieșit din închisoare Carol al II-lea abdicase doar de câteva zile...

Egalul lui Jukov

Walter Model s-a născut la 24 ianuarie 1891 în Saxe-Anhalt, într-o familie burgheză. A intrat în armata imperială germană în februarie 1909 ca și *Fähnrich* în cadrul Regimentului 52 Infanterie.

La 22 august 1910, având gradul de *leutnant*, ia parte la Marele Război ca și ofițer de infanterie. Ridicat la gradul de *Oberleutnant* la 25 februarie 1915 apoi la cel de *Hauptmann* în martie 1918, este grav rănit la cap în timpul campaniei din Franța în 1918.

Dupa ce a fost implicat în luptele duse de *Freikorps* în Curlandia în 1919, este păstrat în *Reichswehr* ca și comandant de companie. Ocupă diverse funcții ale statului major în anii următori.

Major în 1929, *Oberstleutnant* în noiembrie 1932, este pus în fruntea unui batalion din Allenstein în anul următor, apoi conduce departamentul tehnic al statului major al *Heer*-ului.

Oberst la 1 octombrie 1934, *Generalmajor* la 1 mai 1938, devine șeful statului major al *Armeekorps* din Drezda, începând cu 10 noiembrie 1938. În această funcție ia parte la operațiunea „*Weiß*” din Polonia în septembrie 1939, înainte de a fi numit șef al statului major al 16. *Armee* pe 25 octombrie 1939.

Ridicat la rangul de *Generalleutnant* la 1 aprilie 1940, va ocupa în continuare acest post în timpul campaniei din vest la care corpul său de armată ocupă un rol însemnat, atât în Ardeni cât și în timpul operațiunii „*Rot*” din iunie 1940.

„Vârful Barbarosei”

Dar abia din toamna anului 1940 cariera sa militară, de excepție, va deveni cu adevărat fulminantă. Pus în fruntea *Panzer Division 3*, pe 13 noiembrie 1940, nu ia parte la operațiunile din Balcani în aprilie 1941 în schimb joacă un rol decisiv în timpul operațiunii „*Barbarossa*”, unde divizia sa este vârful de lance al *Panzergruppe 2* a generalului Guderian. Acțiunile sale au fost determinante în special în timpul bătăliei Kievului din august-septembrie 1941, când divizia sa a asigurat încercuirea și anihilarea unui grup de armată sovietic.

Este numit *General der Panzertruppen* și pus la 1 octombrie 1941 în fruntea corpului XXXXI *Armeekorps motorisiert*, corp care opera în fruntea *Panzergruppe 2* în timpul luptei de încercuire de la Viazma-

Briansk (operațiunea „*Taifun*”). Nu rămâne prea mult timp comandantul acestui corp, căci la 15 ianuarie 1942 ia comanda armatei a 9-a, angajată în lupte grele în jurul orașului Rzhev. Defensivă feroce pe care a dus-o pe întreaga durată a iernii 1941-1942 a permis *Heeresgruppe Mitte* să restabilească o linie a frontului ce părea a se prăbuși. După ce și-a demonstrat calitățile sale de atac în fruntea Diviziei a 3-a Panzer în cursul verii lui 1941, își dovedește acum iscusința în operațiuni de apărare flexibile care i-au adus renumele.

În jurul Leningradului

Primit *Generaloberst* la 28 februarie 1942, ca recunoaștere a meritelor sale din timpul luptelor din ianuarie-martie 1942, Model va apăra cu îndârjire avanpostul de la Rzhev în vara lui 1942 și în special în noiembrie-decembrie 1942, în timpul ofensivei sovietice „*Mars*”. Il va ține într-un mod strălucit în șah pe mareșalul Jukov, reușind să-și păstreze majoritatea pozițiilor și să salveze Armata a 9-a de la încercuire

și de la o soartă asemănătoare armatei lui von Paulus, distrugând în același timp potențialul ofensiv al celor două grupuri de armată sovietice.

După ce a supervizat evacuarea cu succes a avanpostului de la Rzhev în februarie-martie 1943, Model se găsea la comanda sectorului nordic al ofensivei asupra orașului Kursk în iulie 1943 (operațiunea „*Zitadelle*”). Aici a suferit un serios eșec: în sectorul său, ofensiva s-a împotmolit din primele zile, iar puternicele atacuri ale armatei sovietice l-au forțat să treacă în defensivă, apoi să se regrupeze spre vest. În timpul acestei retrageri, sub o imensă presiune din partea rușilor, iar mai apoi în timpul luptelor defensive care s-au ținut lanț în iarna lui 1943-1944, Model iese încă o dată în evidență prin abilitatea contra-atacurilor violente cu care i-a respins pe inamici. În ianuarie 1944 este pus în fruntea *Heeresgruppe Süd* și angajat în luptele dure din jurul Leningradului, iar mai târziu însărcinat cu retragerea spre Estonia.

„Un mareșal german nu se predă”

Chemat pe frontul de vest, unde oprirea ofensivei aliate necesita grabnic calitățile și aura sa de salvator, va deține între 17 august și 4 septembrie 1944 comanda supremă a frontului de vest și cea a *Heeresgruppe B* care avea ca obiectiv blocarea înaintării aliate spre *Reich*. După o retragere dificilă de pe teritoriul Franței, poziția frontului se stabilizează în Belgia și Alsacia. Nu va mai părăsi această zonă, căci după ce a luat parte la ofensiva din Ardeni (operațiunea „*Herbstnebel*”) din decembrie 1944-ianuarie 1945, va organiza apărarea Ruhr-ului, unde grupul său de armată este încercuit în aprilie 1945.

Refuzând ideea ca un mareșal german să cadă prizonier, se va sinucide la 21 aprilie 1945. Avea să fie un comandant eficace, dotat cu o viziune și un sânge rece ce s-au dovedit a fi decisive în situațiile critice. Dacă nu a atins niciodată geniul unui Manstein și viziunea unui Rundstedt, contribuția sa la succesele defensive din cea de-a doua parte a războiului au făcut din Model unul dintre cei mai merituoși mareșali ai lui Hitler, deși cum era și firesc, nu a putut împiedica înfrângerea finală a unui regim în care credea cu fermitate.

Nășul aromânilor

Ţemele aromân s-a impus în istoria universală prin Gustav Weigand, savant de prestigiu în domeniu, unul dintre cei mai autorizați specialiști în problemele românității și romanității. După Războiul din 1877, când România și-a câștigat Independența, s-a produs o puternică revigorare a popoarelor balcanice - bulgari, sârbi, croați, albanezi și a românilor din sudul Dunării. În acest context, împăratul Franz Iosef al Austro-Ungariei și Regele Carol I al României au stabilit de comun acord un amplu program de cercetare a romanității din Imperiu și mai cu seamă din sudul Dunării. S-a creat în acest scop un Institut specializat la Leipzig. Cercetările întreprinse de profesorul Weigand având loc din aprilie 1889, rezultatul ducând la publicarea unor lucrări fundamentale care au lansat pentru lumea științifică denumirea germană *aromunen* = *aromâni*. Cel de al treilea volum al acestei serii a și fost de altfel dedicat, deși a apărut în 1907, Regelui Carol I, cu prilejul Jubileului a 40 de ani de domnie, sărbătorit în 1906.

Studiile la fața locului, bazate pe o întinsă documentare precum și denumirea, aveau să confirme continuitatea românilor în sudul Dunării, legăturile lor cu cei din nord, obârșiile comune și destinul istoric așa cum arăta situația reală la încrucișarea veacurilor XIX cu XX.

Această acțiune a României dovedește interesul față de macedo-români/aromâni, adică românii din sud sau romanitatea orientală, statul investind sume importante în acest sens încă de atunci, cu 125 de ani în urmă, pentru ca neamul românesc din Zona Balcanică să-și păstreze ființa etnică.

Toate faptele ulterioare vor dovedi în continuare acest interes pe care nici un alt stat nu l-a manifestat față de romanitatea din Sudul Dunării.

Prof. dr. Victor CRĂCIUN

Gustav Weigand

Holocaustul despre care nu se vorbește - holocaustul rușilor sovietici

Din momentul în care puterea a fost preluată de Stalin, care era profund antisemit, presiunea asupra evreilor a crescut, iar la sfârșitul anilor 1920 toate formele de activitate specific iudaică au fost distruse ori reduse la minim. La acea vreme, evreii fuseseră eliminați din aproape toate funcțiile importante ale regimului și antisemitismul a devenit din nou o forță puternică în cadrul partidului. Troțki îi scria furibund și uluit lui Buharin pe 4 martie 1926, „este posibil ca în *partidul nostru*, în *Moscova*, în *celulele muncitorești* să se desfășoare fără jenă activități agitatorice antisemite?”. Nu fără jenă, ci încurajate. Evreii, în special în cadrul partidului comunist aveau să constituie un procentaj cu totul disproportionat de victime ale lui Stalin.

Isaac Babel

Una dintre acestea a fost Isaac Babel (1894-1940?) poate singurul mare scriitor evreu produs de revoluția rusă, a cărui tragedie personală este un fel de parabolă a evreilor sub puterea sovietelor. Asemenea lui Troțki, el s-a format în Odessa, unde tatăl său ținea un magazin. În una dintre poveștile sale el descrie cum, la vârsta de nouă ani, și-a văzut tatăl, umil, supus, arhetipul evreului de ghetou de-a lungul secolelor, îngenuchiind la picioarele unui ofițer cazac în timpul unui pogrom. Ofițerul, scrie Babel, purta mănuși de piele galben-citron și privirile „îi erau ațintite înainte, pierdute.” Odessa era leagănul unor copii evrei minune, în special cu talente interpretative, și Babel se temea ca nu cumva, fiind și el un copil inteligent, tatăl său să-l transforme într-un „pitic muzical”, unul dintre „copiii cu cap mare, pistrui, cu gîturi subțiri ca tulpinile florilor și cu o roșeață de epileptic în obraji”. Asemenea lui Troțki, el unul voia să devină un evreu neevreu, un om al violenței, ca și vestii gangsteri evrei din Moldavanka, ghetoul din Odessa, sau încă și mai și, ca înșiși cazacii. A luptat în armata țarului; apoi, când a venit revoluția, a intrat în Ceka și, în calitate de bolșevic, participa la raidurile din sate, în căutare de grâne. În cele din urmă dorința i s-a împlinit, aceea de a lupta alături de cazaci sub conducerea generalului Budionii. Din experiențele trăite cu această ocazie a alcătuit capodopera sa, *Cavaleria roșie* (1926). Un volum de povestiri în care descrie cu detalii scilipitoare și adesea șocante eforturile sale de a dobîndi, după cum spune el, „cea mai simplă dintre îndemănări, și anume capacitatea de a-mi omorî semenii”.

Povestirile sunt izbutite, dar efortul său n-a fost încununat de succes. Babel nu a putut să devină omul pentru care violența era ceva firesc. A rămas intelectual evreu tipic, un „om cu ochelari pe nas și toamnă în inimă”, ca să cităm una din memorabilele lui expresii.

Pentru Stalin el era un evreu ca oricare altul, iar în Rusia lui Stalin, Babel a căzut din grații drept în închisoare. A apărut la Congresul scriitorilor din 1934 pentru a ține un discurs misterios, ironic, în care susținea că partidul, în infinita lui bunăvoință, îi lipsea pe scriitori de o singură libertate — libertatea de a scrie prost. El însuși, a spus Babel,

Isaac Babel

practica acum un nou gen literar și devenea „stăpînul tăcerii”. „Am un respect atât de mare pentru cititor”, a adăugat el, „încît am amuțit.”. A fost arestat nu mult după aceea și a dispărut pentru totdeauna, fiind probabil împușcat la începutul anului 1940. Pretinsa lui vină era aceea că făcea parte dintr-o „conspirație literară”, dar motivul adevărat era acela că o cunoscuse la un moment dat pe soția lui Nicolai Iejov, șeful NKVD, căzut în dizgrație. În Rusia lui Stalin acesta era un motiv suficient — mai ales pentru un evreu.

Cu toate acestea, în lumea de afară se știau puține despre supraviețuirea antisemitismului, în forme noi, în Rusia Sovietică.

„În spatele oricărei mari bogății se ascunde o crimă”
Balzac

Un criminal de război decorat și omagiat la Vatican

După război, toți cei care au fost guvernatori ai provinciilor organizate pe teritoriul sovietic ocupat de armatele Axei au fost arestați și supuși Judecății poporului”, cu consemnul că dacă se va găsi o singură persoană să-i acuze de o fărădelege, pedeapsa să fie capitală. Din cei 11 guvernatori supuși acestei judecăți, 10 au fost condamnați la moarte și executați pe loc, în fața celor care i-au judecat. Unul singur a fost găsit nevinovat, deoarece toți martorii care s-au perindat în fața judecătorilor au avut aceeași poziție; de prețuire și recunoștință pentru omenia guvernatorului. Acesta a fost George Alexianu, guvernatorul Transnistriei. Judecat în piața publică din Odessa, George Alexianu a fost declarat nevinovat în ovațiile publicului și retur-nat autorităților din România. Judecat de comuniștii evrei la București, George Alexianu a fost declarat criminal de război și condamnat la moarte pentru crimele săvârșite în ... Transnistria!

Despre guvernatorul Transnistriei fostul rabin-șef din acei ani, Alexandru Safran, declara în 1996 că George Alexianu „în întreaga sa viață și activitate profesională și mai ales în perioada neagră a războiului a făcut din inimă și total dezinteresat atât de mult pentru comunitatea evreiască. A plătit la comanda comunistă cumplit și total nedrept”.

În anul 1999, când a vizitat România, Papa Ioan Paul al II-lea l-a invitat la recepția oficială pe Șerban Alexianu, fiul lui George Alexianu, gest neașteptat, surprinzător pentru toată lumea și care nu putea fi interpretat decât ca un semn de recunoaștere a meritelor pentru care lui George Alexianu, în 1943, după inspecția făcută de trimisul Papei Pius al XII-lea, i s-a conferit cea mai înaltă distincție pontificală: *Orbis et Urbis*. Să nu fi știut Vaticanul că George Alexianu în 1946 a fost condamnat la moarte și executat pentru crime de război, vinovat de asasinarea în Transnistria a 400.000 de evrei? Bineînțeles că Vaticanul, care le știe pe toate, a știut și ce soartă a avut George Alexianu. Dar dacă Vaticanul și-a menținut prețuirea de odinioară este pentru că Vaticanul știe bine că în Transnistria nu a fost nici un holocaust! Că nimeni dintre români nu se face vinovat de uciderea a sute de mii de evrei.

George Alexianu

Ion COJA

Dr. ec. Dumitru COSTEA

Pierderea Preafericitului Părinte Patriarh Teoctist

La 92 de ani s-a stins și Întâi Stătătorul Bisericii Ortodoxe Române, fapt ce a stârnit ambiții adormite ale înalților prelați, care, potrivit uzanțelor Patriarhiei Române, ar avea șanse la acest scaun, dintre care se remarcă: Daniel și Teofan – Mitropolitul Olteniei. După o lungă perioadă de pace, datorată în primul rând diplomației și inteligenței lui Teoctist, începe vrajba și dezbinarea, atât de dorite de alte confesiuni locale.

Nu am vrea să-i cântăm osanele Sfinției Sale Teoctist, dar am vrea să subliniem printre altele: aducerea Papei Paul în România înainte de accederea în NATO, apoi relațiile excelente cu Patriarhul Constantinopolului și mai ales cu celelalte biserici surori din țară (mai ales cu romano-catolicii) și stingerea în fașa a tuturor conflictelor ce au apărut cu celelalte confesiuni și chiar în sânul bisericii ortodoxe cu prilejul numirii a noi fețe bisericesti și divizării unor mitropolii conform intereselor locale. Pentru toate acestea și pentru multe altele, Sfinția Sa Teoctist merită să rămână ca un PRELAT LUMINAT în istoria ortodoxiei românești, demn de apreciat și cinstit.

Fiei țărâna ușoară!

Dr. ec. Ștefan TARJOC

